

BATAAFSCHE LEEUWARDER COURANT.

D O N D E R D A G

D E N 6 O C T O B E R.

T U R K I E N.

KONSTANTINOPOLEN den 25 Augustus. De Porte heeft tyding ontvangen, dat het Corps van den oproerigen *Abdul Wechab* voor de Stad Damaskus door de Turkische Troepen, onder aanvoering van den Pacha van Acra en andere Pacha's ganschlyk geslagen en verbrood is. Mekka is ook weder in het bezit der Turken.

I T A L I E N.

VENETIEN den 15 September. Eenige Rusfische Schepen uit de Zwarte Zee komende, en met Granen geladen, zyn te Trieste aangekomen. Daar nu de Oogst in Hongaryen en nabygelegene Landen allerovervloedigst is, hebben deze Graanen geen af trek, waar door men genoodzaakt zal zyn om dezelve elders heen te voeren.

Een Brief uit Napels van den 1 September gedagtekend, meldt het volgende: „de Zeemagt, welke de Admiraal *Nelson* in onze strecken heeft byeengebragt deed ons Gouvernement vreezen, dat dezelve tegen Sicilien mogt gericht zyn; zyne Majesteit heeft zich uit dien hoofde tot den Engelschen Minister, de Heer *Elliot*, gewend, en vandezelfen eene explicatie over de redenen van het byeenbrengen dier magt gevraagd. Het antwoord van dien Minister voor ons Hof alzins geruststellende, is van den volgende inhoud: dat Sicilien geene de minste vrees voor eene onderneming van den kant van Engeland behoeft te hebben, zo lang de Fransche Troepen hunne genomene positie in Abruzzo en Apulien blyven behouden; maar dat, wanneer deze in Reggio (een kleine Stad van Neder Calabrië, aan de Straat die Sicilien van het vaste Land affcheidt gelegen) mogten binnen trekken, de Admiraal *Nelson* als dan genoodzaakt zoude zyn, om zyne maatregelen te veranderen. — Daar ons Hof nu van het Fransch Gouvernement de verzekering heeft bekomen, dat de Fransche Troepen niet zullen voortrukken, zo lang de Engelschen niets tegen Sicilien ondernemen, hebben wy ook van de een of andere kant niets te vreezen.”

H E L V E T I S C H E R E P U B L I E K.

FRIBURG den 16 September. In de laatste Zittingen van de Helvetische algemeene Vergadering, zyn twee belangrijke Diplomatische Rapporten ingeleverd. Het een over de betrekkingen van Zwitserland met Oostenryk, in zo verre dezelve als Resultaten der Onderhandelingen te Regensburg beschouwd moeten worden. Het volgende is de hoofdzakelyke inhoud van hetzelfde: Zurich en Schaffhausen hadden voormaals eenige Leenen van Oostenryk te ontvangen. De voormaalige Voorstad van St. Gall, stond in eene directe verbintenis met den Keizer. In Grauwbunderland bezat Oostenryk de Heerlykheid Bafius en oeffende voormaals aldaar Politieke Rechten uit, die zich over het geheele oppertste gedeelte van het Bondgenootschap uitsprekten. Alle deze Rechten van het Weener Hof, zyn door het Reces der Ryksdeputatie vernietigd, en hier over kan geenen twist ontstaan. Dan, des te onceniger is men met betrekking tot het Bisdum van Chur. Dit is aan de Helvetische Republiek afgegaan. Deszelfs aanmerkelijkste Bezittingen liggen in Tirol, het Vooralbergfche, enz. Deze heeft de Keizer in beslag doen nemen en weigert nu dezelve aan de Helvetische Republiek af te staan, zonder dat de algemeene Vergadering in dit opzicht iets anders heeft kunnen doen dan zich op de uitdruklyke bepalingen van het Reces der Ryksdeputatie, te beroepen. Daar en boven is het Bisdum van Chur niet gefeculariseerd geworden. Men heeft geen Kerklyk Eigendom in Waereldlyk veranderd, zo dat Oostenryk derhalven de door hem aangenomene Grondstelling, met betrekking tot de Geestlyke afhanglykheid, hier niet kan doen gelden. Men zal binnen kort moeten zien, welke keer deze zaak zal nemen.

Het tweede Rapport betreft de betrekkingen der Helvetische Republiek met de Ridder Orde van Malta. Deze Orde bezit aanzienlyke Commanderyen en Bezittingen in Zwitserland, inzonderheid in de Cantons Lucern, Turgau, Argau, Bazel en Friburg. Het Jaarlyks beloop derzelve word op 60,000 Zwitserfche Franken geschat. Nu is er beslist dat de Heerlyke en Leenrechten van de Orde van Malta, in Zwitserland, zonder Schadevergoeding vervallen, en dat de Chynfen en Thyfen die dezelve tot hier toe bezat, afgekogt kunnen worden. Dan, er is een point van veel groter belang. De Orde van Malta heeft tot derzelve Schadevergoeding verscheidene Abdyeen bekomen, welke in de Brigau gelegen zyn. Deze Abdyeen, en inzonderheid die van St. Blaife en Sekingen, bezitten aanmerkelijke Goederen in Zwitserland, en het Reces der Ryksdeputatie legt aan de Orde van Malta alleen dat geene toe, het welk tot deze Abdyeen behoort, en op den regter Oever van den Rhyn gelegen is, doch juist dit, behoort aan de Helvetische Republiek en is als zodanig door de Ministers der bemiddelende Mogendheden te Regensburg, aan Zwitserland toe gewezen, zo dat de Orde van Malta tot nog toe niet in het bezit van derzelve Schadevergoeding heeft kunnen treden. Daar en boven beroept zich de Hertog van Modena, als nieuwe Souverein van de Brigau, op de Conventie van Parys van den 26 December 1802, en maakt insgelyks aanspraak op de in Zwitserland gelegene Goederen dier Abdyeen. De Helvetische Confederatie zal derhalven haare rechten niet eerder kunnen doen gelden, voor dat de geschillen dienaangaande tusschen de Orde van Malta en den Hertog van Modena uit den weg geruimd zullen zyn.

De Gedeputeerden van St. Gall en Turgau, hebben hunne Protesten in het Prothocol der algemeene Vergadering doen insereeren; dezelve behelzen in substantie, dat gezegde Vergadering, geene magt hebbende om zich in het Huishoudelyk Bestuur der Cantons in te laten, deszelfs Decreet, betreklyk de vernietiging der Kloosters, door die beide Cantons, als niet genomen, beschouwd wierdt.

De Gedeputeerden van Schweitz, Unterwald en Zug, hebben een nieuw voorstel gedaan, strekkende tot het nemen van een Decreet, by hetwelk vast gesteld zoude moeten worden, dat alle de zaken, betreklyk den Godsdienst en de Godsdienstoeffening, gelaten wierde aan de beslissing der Gedeputeerden van de Cantons, welken den Godsdienst beleden tot denwelken die zaken behoorden; dusdanig, dat de zaken van den Catholyken Godsdienst, alleenlyk overwogen en beslist zouden worden door de Catholyke Cantons, en zo ook met de zaken van den Hervormden Godsdienst; dan deze Propositie is door de algemeene Vergadering geajournéerd.

In de Gemeente van Arvange, in het Canton van Bern, heeft het afleggen van den Eed van trouwe aan het Gouvernement, aanleiding tot verscheiden onlusten gegeven: het grootste gedeelte van de In- en Opgezeten van die Gemeente, heeft denzelven geweigert. Den 2 September, des morgens ten 7 uren, kort voor den tyd dat het afleggen van den Eed zoude geschieden, was de Raad der Gemeente nog vergaderd, doch derzelve Vergadering was zo onstuimig, dat noch de vertoogen, noch de smekingen van de oudte Leeden van dezelve, iets konden uitwerken. Een zekeren *Egger*, Lid van den Raad, verklaarde zich met zynen geheelen ainhang voor het weigeren van den Eed. Hierop begaven zich de Protesteeren naar de Kerk, alwaar zy op het ogenblik dat den Eed afgelegd moest worden, declareerden, dat zy, zo lang de Privilegien van de Stad niet geguarandeerd waren, zy ook geen Eed van trouwe aan het Gouvernement konden doen.

E N G E L A N D.

LONDEN den 21 September. Gisteren kwam te Portsmouth binnen de Schooner *de Ant*, Capitein *Carpenter*, opbrengende het Americaansch Schip *de Providenz*, welke het Zondag avond, omfrees het Eiland Wight, genomen had. De Lading van dit Schip, de manier op het welke het beschielderd en getuigd was, gelyk ook de plaats van deszelfs bestemming, zynde Amsterdams, deden denken, dat dit het Schip was, waar omtrent de Admiraliteit, aan alle de Kruisfiers in het Kanaal, order had gezonden, om er een wakend oog op te houden, en het zelve ontmoetende, naar de naaste Haven op te zenden, dewyl met hetzelfde *Jerome Buonaparte*, Broeder van den eersten Consul, verwacht werd, welke onlangs op zyn reis van St. Domingo zou gevangen gemaakt zyn, indien hy het niet ontfnapt was, door op een ander Schip over te gaan, het welk hem zedert in America gebragt had, doch van waar hy in Europa terug gewagt werd. Zodra men hier van bericht kreeg, werd de Heer *Bayly*, een Licutenant ter Zee, by wien den Perzoon van *Jerome Buonaparte* wel bekend is, dierwaart gezonden, om te onderzoeken, of hy zich aan boord van dat Schip bevond, doch men weet er den nitilag niet van, dewyl gemelde Licutenant nog aan boord van dat Schip was, toen de Brieven van Portsmouth afgingen.

Voorleden Donderdag, werden er twee Schuiten met vreemde Planten naar zynere Majesteits Tuin, te Kew, gebragt: dezelve waren bestemd voor Madame *Buonaparte*, met

zeer groote kosten verzameld, en gevonden aan boord van het Fransche Schip *l'Union*, hetwelk onlangs door een onzer Kapers genomen is.

De Heer *Robert Aslett*, een der Bedienden van de Bank van Engeland, beschuldigd zynde van eenige Effecten, aan de Bank behorende, ter waarde van 2500 P. St., verdonkerd te hebben, werd voorleden Saturday voor de Old-Baley terecht gesteld, en na dat die Rechtspleging van des morgens ten 10 uren, tot des avonds ten 6 uren geduurd had, werd de Heer *Aslett* schuldig verklaard.

Heden morgen, ontving men, met de Brieven van Edenburg, er onder anderen een van zeker voornaam Man in die Stad, inhoudende, dat hy uit zyn Vengster had gezien, dat er op de Rivier de Forth waren opgebragt 11 Pryzen, die door het Esquader van den Lord *Keith* gemaakt waren; en dat onder dezelve waren een Hollandsch Oost-Indisch Schip en vier West-Indievaarders, doch dat hy geen tyd had om er een nauwkeuriger bericht van te geven.

Uit de Lyst der Zeemagt, die, in tyd van Oorlog, maandelijks wordt uitgegeven, blykt, dat dezelve, den 1 dezer, bestond in 194 Schepen van Linie, 25 Schepen van 50 Stukken, 218 Fregatten en 207 Kotters, en andere kleine Vaartuigen, en dus in het geheel in 644 gewapende Schepen.

Van Portsmouth heeft men nader bericht ontvangen; behelzende, dat de Perzoon, die men voor *Jerome Buonaparte* had aangezien, was gebragt aan boord van het Oorlogfchip *de Gladiator*, om te onderzoeken of hy inderdaad de Broeder van den eersten Consul was. De Heer *Rothery*, de Secretaris van den Admiraal *Montague*, die hem ook zeer wel kende, was daar ook by tegenwoordig geweest, en zedert zegt men, dat die Perzoon een Italiaanfche Jood fcheen te wezen, welke hem uitterlyk byzonder wel geleek, ook had de Capitein van het Schip daarenboven te kennen gegeven, dat hy *Jerome Buonaparte* te Baltimore gelaten had, en dat zyn Bagagie, gelyk ook de Perzonen van zyn gevolg aan boord waren van een Schip, hetwelk naauwkeurig overeen kwam met de beschryving, die er ons Gouvernement van had. Men is echter omtrent het een en ander nog niet volkomen zeker.

Er was onlangs een gerugt van verandering in het Departement der Admiraliteit; doch thans is daaromtrent alles weder stil. De oorzaak zou geweest zyn een verschil tusschen Mylord *St. Vincent*, eersten Lord der Admiraliteit, en eenige andere van zynere Majesteits Ministers, ontstaan wegens een gedaan Voorstel om de Kaap de Goede Hoop op nieuws te veroveren, waar tegen, naar men zegt, de gemelde Lord zich hevig aankantte, en ook vertoonde, dat de Kaap veel beter was in de handen der Hollanders, zels onder invloed van Frankryk, dan in die van ons zelve.

Zo fchynt er thans ook een groot verschil van gevoelens plaats te hebben, nopens het al of niet staatkundige der blokkade van de Elbe en Wezer. In den beginne wierd dezelve beschouwd als een voorteken van den nadruk der Ministers, en wierd dus sterk toegejuicht; maar thans begint men te denken, of men daar door niet bevorderlyk is aan de oogmerken van *Buonaparte*, om nameelyk de Britfche Manufacturen buiten het vaste Land te fluiten. Waren die Rivieren open voor neutrale Schepen, zouden gewislyk de Britfche gerieflykheden daar een fpuigtat vinden; en de tegenwoordige ftilstand van onzen Handel, wordt misfchien geenzins opgewogen, door het voorbygaande crediet, hetwelk onze Ministers by deze gelegenheid voor eenen rustigen maatregel vorderen.

Zekere *Patrick Miller*, Schildknaap van Dalswinton, fchreef den 24 der voorledene Maand aan den Licutenant Stedehouder van Dumfriesshire, den volgende Brief, tot aanbod van onderftand aan het Gouvernement:

„Waarde Heer! Daar ik in eenen langen loop van gevaarlyke Proefnemingen tien duizend „Guines heb verzeerd, met eene bedoeling om het mensdom te bevoordeelen, ben ik „miffchien zo ryk niet als ik geweest heb, maar ik ben zorgvuldiger voor het geen ik „bezitte, en ik ben een grooter Huisverzorger. Als zodanig wensch ik mynen eigendom, „myn aandeel in de Britfche Constitutie, myn Huisgezin, my zelve en mynen Gods- „dienst tegen den Franschen inval te verzekeren. Ik biede tot eene Premie aan, om 100 „Vrywilligers, in deze of in nabuurtige Parochien te werven, van Kleederen te voorzien, „met Picken te wapenen, en te verzorgen met drie ligte metaale Veldftukjes, die klaar „tot den dienst zyn. Deze wyze van wapening overtreft myns bedunkens, met Infantry „voor aanval of afwering, die, welke thans in gebruik is; maar wat dit betreft blyft aan „de Regeering te besliffen. Ik ben te oud om mede te marfcheeren, doch ik zal dat myn „oudftn Zoon verzoeken, die 10 Jaar Soldaat by Voet- en Paarden Volk is geweest. „By eenen Inval zal ik gereed zyn, om, des gerequireerd, te verzorgen 26 Paarden, „16 Karren, en 16 Karenknegts; en de Regeering kan difponeeren over al myn Gewas „van Hooy, Stroo en Graanen, die ik begroot op 16.700 Steen Hooy, de Steen a 24 „Pond, 1.400 Schepels Erwten, 5.000 Schepels Haver, en 3.080 Schepels Gerst. Het „zal U believen myn aanbod over te brengen aan den Lord Stedehouder van het Graaf- „fchap, enz.”

Van St. Domingo word gemeld, dat de Generaal *Rochambeau* dat Eiland op den 11 July in ftaat van Oorlog verklaard heeft. Andere Brieven voegen hier by, dat hy gelast heeft alle Inwoners op Kaap Francois te tellen, om fchikkingen te kunnen maaken tot dagelykfche verdeeling der Levensmiddelen, die zeer fchaars waren, zo dat voor een Kalkoen 10 Dollars wierd betaald; voor een Hoen twee, en andere Levensbehoeften naar evenredigheid. Tot den 16 July waren volgens de laatste tyding van Jamaica toen aldaar opgebragt het Fransche Fregat *la Creole* van 48 Stukken, met 500 Koppen bemand; de Corvet *la Mignonne* van 18 Stukken, de Nationale Brik *l'Aigle* van 16 Stukken, *le Lodi* van 16 Stukken, en ruim 20 particuliere Schepen, met Graanen, Meel, Zuiker, Coffy, Cavallery-Paarden, enz. Te St. Lucia was eene Fransche Guineesvaarder opgebragt met 345 Slaaven en op een genomen Brik had men 100 Bloedhonden gevonden.

Volgens berigten van Surinamen waren aldaar 19 Huizen afgebrand, en de fchade wierd op 500 duizend Guldens begroot. Van de Barbados fchryft men, in dato 27 July, dat men er eene Expeditie tegen de Hollandfche Colonie Demerary gereed maakte; dat de Hollandfche Gouverneur, zulks vernemende, alle de Engelschen had geordonneerd zich by het Garnifoen te voegen, en, op derzelve weigering om tegen hun Vaderland te dienen, hen gevangen had doen zetten.

Onze Nieuwsbladen herroepen thans zo eenpaarig het vertrek der geheime Expeditie onder den Generaal *Moore* en *Sidney Smith*, van 4000 Man, als zy die vootheen verzeerden. De Schepen en Troepen liggen nog in hunne vorige positie aan de Kusten.

D U I T S C H L A N D en bygelegene L A N D E N.

BERLIN den 25 September. Er zyn verscheiden zwermen van de groote vliegende Springhaanen uit het aangrenzende Rusfische gebied in Nicuw Oostpruisfen ingevallen, welken het jonge Winterzaad zeer bederven.

De Kabinetsminister, Graaf van *Haugwitz*, wordt in de aanftaande Week hier terug verwagt.

LUDWIGSLUST den 25 September. Gisteren avond ten 10 uren, is na eene langdurige bedlegering, haare Keizerlyke Hoogheid de Groot-Vorftin *Helena Pawlona*, Gemalin van zyne Doorl. Hoogheid, de Erfprins van Mecklenburg Schwerin, in den ouderdom van byna 19 Jaaren alhier overleden. — Deze Princes, die door haare voortreffelyke en liefdadige eigenschappen door het gansche Land wordt betreurd, is op den 24 December 1784 geboren, en op den 3 Maart 1799 met zyne Doorl. Hoogheid, de Erfprins, in het Huwelyk getreden.

F R A N S C H I E R E P U B L I E K.

PARYS den 28 September. De eerste Consul bevindt zig nog in deze Stad. Men fpreekt van een Besluit, waarby de uitvoer van Boter wordt verboden, wyl men van deze Waar, in de tegenwoordige omftandigheden, eenen grooten voorraad nodig heeft. De inkomende regten op de Labberdaan, verfche, gedroogde of gerookte Vifch, van buiten inkomende, behalven die van de Engelfche Vifchery, is op 10 francs gesteld gedurende den Oorlog, en die op de Stokvifch op 4 Francs.

Er zal een Bataillon Maximiers opgerigt worden, het welk den naam van *Bataillon der Garde Marroen* zal voeren.

De Generaal Minister *Ney*, zal Zwitserland omtrent veertien dagen na de fcheiding van den Landdag verlaten, men zegt, dat hy onder Compiegne een reserve Leger zal commanderen.

De Engelschen zyn dezer dagen de reede van Ostende weder genaderd tot op eenen halven Kanonfchoot, doch hebben tot heden geen Vyandlykheden gepleegd; ook is van de Stad op de Engelfche Schepen niet gefchoten.

